

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Julius' 28-dikán 1818.

Nagy Britannia.

Említettük közelébbi levelünkben, hogy London Ó-városában a' Ministerekkel szembeálló résznek sok fő tagjai, Thorpnak, a' magokbarátjoknak, Kurtison, a' Ministeri részen lévő Kandidátuson nyert győzedelme', az az, az ő képviselővé lett választatása' innepét, a' Londonfogadó szalájában fényes vendégséggel ülven, az asztal-főn, mint előülő, a' Régens Princz egygyik testvére a' Sussexi Hertzeg ült, 's külömbkülömb beszédeket intézett a' társasághoz. A' Princznek ezen tselekedete a' Ministerekkel tartó résznek nem tettett, mint ezt a' Kurirnak közönségesen kiadott dorgáló szavai bizonyítják, mellyek ekképpen következnek: —

„A' Királyi Hertzeg' beszédje, nagyon örvendező elragadtatásra (enthusiasmusra) indítá az öreg város' lakosait. De mi, a' nélkül, hogy az ő Királyi Hertzegségének tartozó tiszteletünktől eltávoznánk, néhány kérdéseket mérészenünk ezen Princzhez intézni. Gondolja-e a' Princz, hogy azon fő poltzhoz, mellyen ő a' Státusban áll, illendő legyen az, hogy ő, a' hol az Ország-lószék ellen valami ellenséges czélzások koholtatnak, vagy pedig a' hol valami efféle ellenséges győzedelmeskedésnek innepé tartatik, mindenütt megjelenik? Lehet-é bámulás, sőt lehet-é bánkodás nélkül szemlélni azt, hogy három Országok' Monárkhájának fia 's ezen Országok' mostani Régensének testvér ötse, egy akármilyen

Kortsmái-Demagogus' (nép-embere) vásának, ki az asztalra könyökölve, az Ország' Hatalmainak egész Hierarkhiáját, a' maga törvényszéke' elébe cziálja, engedelmeskedik? Azt hiszi talám ő Királyi Hertzegsége, hogy az Angliai Constitúzió' lelke azt kívánja a' Braunschweigi Házbol való Princzektől, hogy a' politikai értekezésekbe, vagy inkább a' részrehajlások' disputálásukba, valósággal bele avatkozzanak? Avvagy talám az a' meggyőződés foglalta-el az ő Kir. Hertzegsége' elméjét, hogy Familiájának fényességét tündöklőbbé teszi azon kézmivesekkel és kalmárokkal való öszszegyafiságosodás, kiknek ezen nagy megtiszteltetéshez semmi jusok nintsen egyéb, hanem tsak az ő lármás karakterjek 's az ő magokvetisége, mellyet az esztelen-ségig üznek? Bátorkodunk elejébe terjeszteni ő Kir. Hertzegségének, hogy a' kortsmákon való kiáltozás nem az egész nemzet' szavának ekhója; 's hogy a' Monárkhia' valóságos barátai tisztességesebb dolognak tartják valamely Princznek magános virtusait betsülni, hogy sem néki azért a' kedvességért szerentsét kívánni, mellyel eránta a' nép viseltetik. A' Státusnak Systemájában nagyon botránkoztató (szemszűrő) valami egy Demokrata Paire; 's egy Demagogus Princzet ennél egvébnek nevezni mi nem akarunk. (Angliában a' Királyi Princzek születéssek' méltósága szerént való Pairek) “

Ezen Ministeri Kurirnak folytában sok dolgot ad az ellenkező részen lévőktől

hibáinak igazítgatása: — „Julius’ 9-dikén költ levelében is ily igazító szavak fordulnak elő: — „Bizonyos Cleary nevű úr, úgy mond, azt erőssítette vala a’ Westminsteri Választók Orálószerkén, hogy a’ *tengeri Kapitány Maxwell úr választatásán még egy idegen Hatalmasságnak Követe is iparkodott volna*. Megszollittatván ezen Cleary úr, hogy nevezze-meg, ki legyen ez az idegen Követ, tsak ide ’s tova hatolt ’s külömbkülömb kifogások által iparkodott a’ keletzéből kimenekedni. Mi pontosan utánna jártunk ezen dolognak, ’s bizonyossá tehetjük a’ közönséget afelől, hogy az, a’ mit Cleary úr ezen idegen követről mondott, tsak az ő fejéből származott temonda - mese volt.

E s z a k i A m é r i k a.

A’ Spanyolok és Amériakaiak, egy időtől fogva nagyon magokra vonták a’ közönség’ figyelmetességét a’ Floridai történetekre nézve; de még is nagyon bajos volna előre valami bizonyost eltalálni az ott folyó dolgoknak kimenetele felől. A’ mit a’ Ministeri újságokból ki lehet hozni, a’ még tsak ily nyilatkozásokon fundálódik. A’ Kurir ennyit említ a’ dologról: — „A’ Washingtonban lévő Spanyol Követtől Onis urtól, úgy mond, oly tudósítás érkezett nagyon sebes posta által Radiksba, a’ melly itt nagy felindulást okozott. A’ tudósítás a’ Floridai történeteket illeti, ’s újra felevenítette azon félelmet, hogy özsze fog veszni a’ két Státus. A’ Londonban lévő Spanyol Követ is elküldötte a’ maga első Titoknokját Madridba. — A’ Times levelek’ írója így szoll: — „Ugy látszik, hogy az Amériakai seregek a’ Gen. Jackson vezérlése alatt, Pensacolat, ’s általjában mind két Floridákat elfoglalák. De nagyon megfizethetik ők még ezen erőszakoskodásnak az árát, mert sok kárt tehetnek nékik a’

Spanyol prédáló hajók. — (Ezen alkalmatossággal elő számlálja egy író, mint elszélledve legyenek az Amériakai kereskedő hajók a’ világ’ tengerén minden felé. Az ő felszámlálása szerént tsak Aprilis és Május hónapok alatt, 162 hajók eveztek-be a’ Szabad Státusok’ kikötőhelyeikbe, és 159 evezett-ki onnét). — A’ Ministeri részszel ellenkező írók ellenben pártját fogják az Amériakaiaknak: de ez az írók közt való ellenkezés itt tsak módi, ’s a’ dolog’ minémüségén semmit se’ változtat. Külömben sok költemény maradna örökös igazság. Jul. 9-dikén azt hirlelték vala London Ó-városában, hogy az Amériakai Követ eltávozott volna onnét, pedig azon estve ő is jelen volt azon bálban, mellyet Hartford Marquizné a’ Mihály Orosz nagy Herceg’ tiszteletére adott. Jul. 10-dikén az a’ hír kezdett ugyan ott szárnyalni, hogy az Országlószék minden féle rangú hadi hajókat, kiváltképpen sok ágyuzó hajót, kezdett felkészíttetni.

S p a n y o l O r s z á g.

A’ Havannából jövő gazdag kereskedő hajók, melyekről azt irtuk vala, hogy az insurgens prédálók’ kezére való akadálytól féltették, szerentsésen megérkeztek Radiksba. Egy Korvette ’s két más kisebb fegyveres hajók kísérték, ’s e’ közben a’ négy utolsó napokon megszi- nés nélkül verekedni kéntelenítették három prédálókkal. A’ kereskedő hajók 23-man voltak; sok gazdagságot hoztak. Vagy kettőt közzülök nagyon szerettek volna eltsipni az insurgensek: de gyenge erővel voltak.

S p a n y o l A m é r i k a.

A’ milyen nevezetesek az ezen Amériakai Spanyol insurgens tartományokban folyó dolgok, éppen oly bajos elkerülni nekünk újságíróknak, hogy ugyan ezen insurgensekre nézve szüntelen való cl-

lenmondásokkal ne terheljük olvasóinkat. Eléggé figyelmeztünk, 's ugyan ezért sokszor el is halgatunk némelly előadásokat, mást pedig elhalasztunk addig, míg bizonyosabb környüllásait veszszük. Így a' múlt kedden a' Londoni Ministeri Kurir után azt kellett volna írunk, hogy ő Chiliből, La-Conceptionból, levelet vett volna, a' melly Apr. 3-dikán indult, 's ezek volnának benne: Királyi Generális Osorio, Limából számos sereggel Chilinek partjaira kiszállván, két versben győzedelmeskedett a' San-Martin seregein, u. m. Mártz. 15. és 16-dik napjain. Az insurgensek' ereje 8000 gyalogokból és 3000 lovasokból, a' Királyi armáda pedig fél annyiból se', az az tsak 4000 emberekből állott; 's még is ezek úgy megverték amazokat, hogy 28 ágyujokat, bagázsiajokat, munitziójikat, eleségeiket, levelezéseiket, majd minden zászlóikat, kassaikait, fegyvereiket, 's a' többi, elvették. Melly történet után az elszéledett insurgensekközül sokak az Osoro zászlóji alá állottak, sokak honnyaikba vissza tértek. Reméltették a' Királyi seregek, hogy Aprilis' 6-dikáig vagy 8-dikáig egész Chilivel készen lesznek." — Mi ezen levélnek kiadását is, megvalóságosulását reménlvén 's várván, a' múlt péntekről mára balasztottuk vala — 's néma, megvalóságosulása helyett, mit olvasunk az újabb újságlevelekben: —

„Ujabb tudósítások szerint, így szólnak ezen leveleknek kiadóji, úgy látszik, hogy a' szerentse, Chiliben ismét az insurgensekhez tsapta magát, mint az itt következő előadás mutatja, mellyet az insurgensek' fő vezére Gen. San Martin April. 7-dikén a' maga Országlószékéhez irt, 's a' melly ugyan azon hónap' 17-dikén a' Buenos Ayresi újságban kiadatott: — „Örömmel jelentem, így szoll Generális S. Martin, hogy a' Spanyol seregek Chiliben tökéletesen

megverettettek. A' végső határozású verekedés Aprilis' 5-dikén Maipo nevű helységnél Santiago városától három mértföldnyire történt. E', nagyon kétségbeesési verekedés vala. Seregeim leg nagyobb vitézséggel tsatáztak. Az ellenségnek 2000 embereit megölték; 1500-zat elfogtak; az utolsók közt 160 tisztek találtattak, a' Generál Stábhoz tartozó minden tisztekkel egygyütt. Az egész ellenséges sereg semmivé' tétetett; Gen. Osorio 25 emberekkel menekedett-meg, de reménljük, hogy még ötöt is beérjük, és fogságra ejtjük." — Buenos-Ayres városa, ezen győzedelemre nézve, három éjjel megvilágosított.

A' Baltimoreból Junius' 9-dikén indult tudósítások szerint Morilló és Bolívar ismét lábra kaptak, 's az ő vezérlése alatt lévő seregek ekképpen feküdtek: — Bolívar egész Caracas' szomszédságáig elő nyomult 's az ott lévő halmokon állásba helyezettette vala magát: hanem eszébe vévén, hogy Gen. Calzada őtet hátulról fenyegeti, hátra vontta magát, a' hol későbbre tsátára kerülván a' dolog, mint mondják Calzada megveretett, 's Bolívar azután ismét előnyomult 's Caraccastól másfél útnyi távolságra állapotodott-meg, mellyet ő az essős időnek elkövetkezése előtt, török szakad, el akar foglalni.

H a y t i.

Henrik Királyrol eddig mind tsak, mint St. Domingói Tyrannusról, úgy szokott volt emlékezni a' Londoni Kurir, 's mint Tyrannust úgy szokta volt lerajzolni: most pedig egyszerre megváltoztatta ezen módját 's egy hosszú *apologiat* (mentő irást) adott-ki rolla W. H. aláírás alatt, mint egy Cap Henry városában régen lakó Anglusnak munkáját. Egyéberánt akárki legyen a' Fekete Monarkhának ezen védője.

elég az a' dologhoz, hogy főbb! megjegyzése abban áll, hogy Henrik Király arra fordította iparkodását, hogy alattvalóji közzé az Anglus nyelvet 's a' Protestans vallást vigye-be. Az Oskolákba, mellyeket felállittat, mindenek felett Angliai Protestans tanítókat teszen. — Erre ily megjegyzés fordul elő az Austriai Beobachterben: — „Mi ellenben a' Hayti Királyság Almanachjában, melly az 1814-dik esztendőre jött voltki, 's a' melly előttünk van, annak bévezető beszédében ezen szavakat olvassuk: — „A' Romai Catholica Apostolica Religio, úgy mond, egész fényességében helyre állittatott. A' fő városban egy Érsekség 's az egyéb nagy városokban három Püspökségek' állittattak-fel, mellyek az Érsekség alá tartoznak, 's a' többi.“

Frantzia Ország.

Néhány napok előtt valami összeesküvésről, vagy, mint némelyek nevezték, valami mesterkedésről volt szó a' külső levelekben: de oly homályosan, hogy nem is lehetett észre venni, hogy miben álljon a' dolog; annyira, hogy nem értelmesen irni, de tsak magában értelmesen képzelődni is, alig lehetett felőlle az embernek. Olvastuk, hogy a' Király, 's hogy a' Ministerei forognak szóban; hogy Complót volna ellenek, 's több effélék: de mitsoda Complót? mitsoda összeesküvés? mitsoda mesterkedés? A' Párisi levelek egészszen halgatnak felőlle. Végre megszollaltak mind a' magános mind a' közönséges levelek. A' következik vagy három közzülök: —

Egy magános levél Párisból Julius 4-dikén: Hogy a' Király ellen összeesküvés lett volna munkában, naponként hitelesül. Hitelesíti ezt négy tisztnek elfogattatása is. Oberster Songy, Májor Romilly, Regementkvástélymester Chapdelain, 's Generalis Canuelnek valami rokona Joannis, exa-

menre való vonattatás végett a' Közönséges Prokurátor' kezébe adattattak. Ezeknek elfogattatását úgy nézi a' közönség, mint azon összeesküvés' kivilágosodásának következését, melly a' közönséget néhány napoktól fogva nyughatatlankodtatta: de a' mellyen sok okosok kételkedtek, minthogy nem látták, hogy az Országlószék valami effélet jelentő lépéseket tenne, 's azért is, hogy a' Státus' papirosainak betse nem hogy alább szállott volna, hanem inkább feljebb hágott. A' legközönségesebb hír azt erősítette, hogy az összeesküdtek a' Királyra akarták tenni kezeiket, azért, hogy annak bölts országlását az ő dühösségk nem szenvedhette. A' plánum szerint a' Ministereknek fejeikkel kellett volna fizetni azon sok és hasznos szolgálatokért, mellyeket a' hazának két esztendőktől fogva tettek; 's végezetre a' mostani nagy okossággal folyó országlás' helyébe, annak az Aristokraticus Jakobinismusnak, azon Ultra-Royalistai hatalmaskodásnak kellett volna vissza térni, a' melly 1815-ben fennállott, 's a' melynek a' Király azon 1816-ban Sept. 5-dikén kiadott Rendelése által végett vetett, mellyel az akkori Követek' kamaráját eloszlatta volt. De hát mitsoda eszközökkel birtak ezen összeesküvés' tagjai, hogy ezen célzásait elérhessék? A' külső Hatalmasságoknak Frantziaországban fekvő seregeikbe helyheztették-é bizodalmodokat, vagy abba, hogy a' népet fellázzaszthatják? Egygyikbe se'; mert ők jól tudják azt, hogy a' nép gyűlöli őket, és hogy a' Szövetséges Hatalmasságok nem azért tették vissza XVIII-dik Lajost, hogy őtet gyilkosok' kezébe adják, vagy hogy megbuktatását segítsék? A' Királyi testőrző sereghez tartottak ők számot! Ezen seregnek néhány vezérei fel lévén ingereltetve, 's a' Ministerekről balúl itélvén, azt lehetett felőllök reménleni, hogy talám hitszegésre is reá vétettethetnek;

minthogy az olyan katona, ki a' maga urát fennszóval és megbántó módon gyalázza, már közelebb van az áruláshoz, mint maga gondolná. De tsalárd reménségek valának ezek; mi meggyőződve vagyunk affelől hogy köztünk ily alacsony-ságra alkalmas emberek sehol nem találtathattak volna. Mint halljuk, a' *Berthier de Sauvigny, La Roche Jacquelin, 's a' La-Potherie* vezérléssök alatt lévő Regementekhez biztak: de nagyon gyáva fundamentomra építették reménségeiket, mert legkissebb környülállás se' mutatja, hogy a' nevezett tisztek valamit tudtak volna a' dologbol; el se' fogattattak, 's Regementjeik se' vétettek-el töllök. Egyéberánt minden esetben ki fog az igazság világosodni, 's a' kik bünösöknek találtatnak, meg fognak büntettetni. "

Páris, Jul. 10-dikén: — „Mint-hogy már még az Ánglus levelek is kezdik Olvasójikat a' nállunk kinyilatkozott özszeesküvéssel foglalatoskodtatni, tehát mi se' halgatunk tovább, ámbár sem az özszeesküvésnek fejei, sem annak özszezfüződése felől, még eddig semmi bizonyos környülállás közönségessé nem lett. Tsak beszélnek, hogy az özszeesküvés' célja a' volt, hogy az az Országlási mód, melly az 1816-dik esztendő Septemberének 5-dik napján kijött Királyi Végzés előtt fennállott, visszaállitassék, 's azon emberek, kik ezen időtől fogva az Országnak a' maga szomorú állapotjából való kiragadásán illy előmenetelesen dolgoztak, az Országlás melől el-lódítassanak. A' vizsgálódás, melly ezen tárgyra nézve már 8 napok óta folytatattatik, nem soká ki fog bennünket a' bizonytalankodásbol ragadni; ebből meg fogjuk látni, hogy mi lehetett az özszeesküvés' valóságos célja 's mennyire haladott volt már. Közönséges leveleink ezen tárgyról még eddig említést se' tettek; jól is tselekedtek, mert ily fon-

tos tárgyról nem kell holmi bizonytalanságokkal a' közönség' eleibe kiállani, hanem el kell várni, míg valóságos megtörténi dolgokat irhatni. "

Végezetre még szollának ezen tárgyról a' Párisi újságlevelek is. A' *Gazette-de-France* így irt Jul. 16-dikán: — „Tíz vagy tizenkét napoktól fogva, tétnek az előrevaló vizsgálódások négy tisztek ellen indittatódó perre nézve (ezen négy tisztek feljebb megneveztetnek); de a' melly vizsgálódásokbol még semmi környülállások közönségessé nem lettek. Azt erőssítik, hogy General - Lajtnánt Canuel, ki ellen hasonlóképpen kiadatott az ő elfogattatását tárgyazó parantsolat, azolta, hogy az említett tisztek elfogattattak 's vizsgálás alá vonattattak, magát a' szállásán meg nem mutatta: de a' papirosait a' szállására küldetett tisztviselők elpetsételték 's gendviselés alá vették. Már sok tanuk kérdőre vonattattak. A' közönséges vélekedés azonközben oly keveset ügyel ezen egész dologra, vagy más szókkal, ezen ügynevezett lázzasztók oly kevés félelmet okoztak ezen éppen oly nevetséges mint bünös özszeesküvés által, hogy még tsak a' Státus' papirosainak betsét se' szállitották alább, a' melly még most is megszűnés nélkül hág feljebbfeljebb, a' helyett, hogy alább szállana.

Azt irják két Ánglus férjfiakról, hogy Párisban, talán elfelejtvén hogy nem Londonban vagynak, a' Thüilléria előtt boxiroztak (ököllel viaskodtak), de bevitte őket a' politzia.

Az újságot nem nevezi-meg, hanem tsak közönségesen mondja az Austriai Beobachter, hogy Amériikai levelek erőssítik, hogy a' Napoleon szoros tartatását illető sok panaszoknak az a' következése lett volna végezetre, hogy Longwood helyett, a' hol eddig la-

Kött, Plantationshous éb e tették volna által a' lakását, a' hol ennekelötte a' Sziget' Kormányozója Hudson Lowe lakott volt, 's a' melly Longwoodnál sokkal egészségesebb hely, nem meszsze a' kikötőhelytől.

A' Párisi kitudódott özszeesküvésről, vagy mesterkedésről, melynek a' feljebb leirt levelekből még igaz nevét se' találhatjuk-ki, ma semmi újabb tudósításokat nem kaptunk. — Párisban ez a' dolog legkissebb lármát nem okozott. Azt mondják, hogy a' Politziai Minister, Decazes, mindent jókor megtudván, mindeneket szemmel tartott, 's csak akkor kezdett hozzá a' szükséges árestáltatáshoz, mikor már minden környülállások felől bizonyossá tétetett. A' Királynak Ambray úr a' fő Cancellarius tett hirt a' dologrol; 's a' testörző seregnek némelly Regimentjei osztályonkét oly szép tsendességgel rendeltettek ki a' Páris mellett lévő falukra kvártélyokra, hogy észre se' vették, mindezek mért történnyenek.

Elgyes Dolgok.

Ha igaz a' következő történet, aszszonyoktól nagy magok elszánása; még némely férjfiunak is sok volna. Párisban egy fűszerszámos kalmárné 's ennek anyja a' kalmár' sógoraszszonya, özszebeszélnek, hogy mérget vegyenek-be. Julius' 10-dikén felmennek a' ház' 5-tödik emeletébe, mint mondták valami dolgokra; elő vesznek egyegy dósis, pálinkában megtisztált egérkövet, kiki findzsába tölti a' maga portzióját, 's felhajtja. Délutánni 3 óra tájban volt, mikor a' kalmárnét, egy 25 esztendő fiatal személyt, a' mérreg kinezni kezdette: az anyja ellenben semmi baját nem érzi, nyughatatlankodni kezd, az ablakhoz megy 's kiugrik az udvarra; ott egy kotsi' fedelire esik, azt özszetöri, de magának csak annyi baja esik, hogy az első emeletben, a' hol laktak, magától fel-megy'. Itt elő be-

széli, hogy ő és a' leánya, abbol származott búbánatból, hogy a' kereskedések rosszszul foly, mérget vettek, hogy keserves életjeknek egyszerre véget veszenek. Ennek hallására felszaladnak az emberek az 5-dik emeletbe, az ifjú aszszonyt kinlódva találják, Orvost hivatnak, de nem segethetnek rajta, 's meghal 6 órakor. Azonközben az anyja' belső részeiben is dolgozni kezdett a' mérreg, 's éjfélkor ez is meghalt.

A' Bétsi egygyik Német újságban ily nevezetességek fordulnak elő az elegyes dolgok között: —

„Az 1527-dik esztendőben, úgy mond, I-ső Ferdinandus Király, a' kit közönségesen *Ferdinandiczeknek* neveztek, egy izben néhány napokig a' Fulneki várban lakott, *incognito*; mind addig, míg egyszer Lengyelországból Freybergen (Prziboron) által, több mint száz lovagok oda érkeztek, a' kik lántsákkal voltak felfegyverkezve, mellyeknek végeikről zászlótskák függöttek-le. Sok fő emberek voltak köztök, kiknek fejeken szép kutsma, 's testjeken drága bunda volt. Szép aszszonyok is voltak vélek, kik fa almáriumokban ültek, mellyeket két-két ló hordozott. Mellettek Dudás és hosszú sipos muzsikások mentek. —

„Ugyantsak Fulneken 1683-ban sokat prédikáltak a' boszorkányság ellen. Két aszszonyemberek, Kotel Rozina és Supal Estene, az 68 ez 65 esztendő öregek, kik egygyütt egy kamarátskában laktak 's oly szegények voltak, hogy télen által még ezt se' fűthették, de azonban valami jó flastrommal sok szenvedő embereket meggyogyítottak, minthogy nyáronáltal füvet keresgelvén, az erdőkön és kősziklákön sokat koborlottak, gyanú támadott erántok 's elfogattatván és magokat menteni nem tudván, 1684-ben, a' husvétra következett tsötörtökön, Fulnek mellett a' Plinczen-planelen, elevenen megégettek.“

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Nagy Mélt. Gróf Faji Fay Ágoston úr ő Ex.ja, ő Cs. K. Apostoli F. ge Valóságos Belső Titkos Tanácsosa, Ugotsa Vármegye Fő Ispánnya, Tek. Ns. Beregh Vármegye Fő Ispányi Hivatala Helytartója; e' folyó esztendőben Sz. Iván Havának tizedik napján fáradhatatlan munkás, és páldás életének 75-dik esztendejében, minekutánna ifjuságának zsengéjétől olta, majd ötven esztendeig viselt hivataloknak terhe alatt, Felséges Királyunk eránt tartozó hivségét, a' Hazához mint felvigyázó jó polgár buzgó szeretetét, barátjaihoz, és tsendes Kormányá alatt szolgáló Tiszt társaihoz kedveltető nyájas szivességét, és egyenességét minden időben, és alkalmatosságban fentartani fő kötelességének tartotta, e' mulandó világot elhagyván, az örökévalóságra által költözött.

* * *

(Folytatás) Szombathelyről Jul. 4-dikén: —

Minket is boldogítottak a' Felségek nálunk való megállapodásokkal. Varasd-ról, hol megháltak, reggel megindulván, az Ország határánál, és Lövön fényes Deputatiók köszöntését elfogadni méltóztattak. Körmöndön tsak lovakat váltottak. Szombathelyre ő Felsége a' Császár mindjárt délután 3 órakor megérkezett, a' Felséges Császárné pedig $\frac{1}{2}$ órával később. A' Felséges Császárt számos Uri Deputatio fogadta, 's a' püspöki lakásnak földszint való szálájába vezetvén, 's ottan, a' Mélt. Püspöklévén szószolló, rövid deák beszéddel köszöntötte. A' Deputationak tagjai között főbbek voltak: Battyányi Fülöp Herczeg, Gróf Zsigrai József, Gróf Erdődy György, Gróf Battyányi József Emanuel; Skerleczy József,

és Sz. Györgyi Horváth József, Kamarás Urak, és Szabó Ignáczy Királyi Tanácsos és Vice-Ispány Ur. Ezek 's több jelenlévők ő Felségének bemutatattak. Azután a' templom megszemlélésére ment ő Felsége, melynek pompás nagyságát 's elrendeltetését különös megelekedéssel nézni méltóztatott. Midőn a' Püspöki templomból kijönne ő Felsége, szemközt jött a' Felséges Császárné, kinek a' templomba való kísérését a' Császár ő Felsége a' Méltóságos Püspökre bizván, maga kötsira ült, 's Kőszegre elment. Császárné ő Felségét a' templomból kijöttében 24 kised leány gyermekek fehérbe öltözködve fogadták, 's egyik közülök értelmes szókkal köszöntötte. Ezután a' Felséges Császárné is Kőszegre indult. De ezen elfogadásban méltó megemlíteni, hogy a' Nemes Vas Vármegyei Rendeknek buzgósága még ezeknél is nagyobb tiszteletnek jeleit kívánván adni, három diadalmi kapukat, mind külömbféle izlés szerént, 's válogatott felírásokkal állított. — Az egyik kapu volt a' Perinti hidnál a' városba való bemenetel jelentésére; másik volt a' Seminarium és Lyceum között; harmadik a' Kámoni vendégfogadónál a' város határának jeléül. — Kedves emlékezet újult-meg ezen alkalmatossággal a' Felséges Császárról, a' ki az ő Katonai pallyáját Szombathelyen kezdette: de még a' régibb időkre is vissza emlékeztek mind azok, kik a' világi nagyságnak mulandóságát gyakrabban elméjükben forgatják. Itt valaha a' Romai hatalomnak egyik nevezetes része volt, 's a' Proconsul uralkodott: de azon roppant erőnek már tsak az imitt amott heverő töredék kövekben vagy fenn az emlékezete. De hogy a' mostani tiszteletnek nyoma légyen, ide foglaltatnak azon irások, mellyek a' közep diadalmi kapun állottak.

I Deák Chronosticon:

Augustis
Francisco Caesari
et
Carolinae, regni
vitaecque sociae, ab itine-
nere revertentibus
homagiali pietate
Universi a Castro ferreo
laeti intonant; Vivant!!

II Magyar Versek:

Róma omladéki közt
Fenix tenyészettel
Ujúl Szombathely ditsősége
Nemzet szerette Titusának
'S a' leg kegyesebb Anyának
Látására.

III Német Versek:

Hoch lebe das Erlauchte Kaiser Paar!
Mit Vaters Liebe, und Mutters Güte
Bereisten Sie Illyrien;
Mit treu verehrendem Gemüthe
Huldigt Ihnen Sabarien
Und jubelnd ruft die ganze Schaar:
Hoch lebe das Erlauchte Kaiser Paar!

* * *

Röszegről Julius' 4-dikén. Nem tsak a' városnak Polgári, és a' számos úri lakosok, hanem az egész környéknek népsége öszve gyülekezni látszott, hogy ő Cs. Kir. Felségeket szemlélhessék, 's hóduló tiszteletjeknek adóját letehessék. Ezen sok tekintetben nevezetes városunk maga részéről minden készületeket megtett, hogy, mint végső Magyar Kir. Vá-

ros kötelességét teljesíthesse. A' Polgárságnak tisztelkedése, a' diadalmi kapú, 's a' városnak elrendelt kivilágosittatása, tsak némelly jelei azon nagy érzéseknek, mellyek Kőszeg városa Lakosinak sziveiket ellepték. Névelte az óhajtozó buzgóságot különösen az is, hogy Lajos Cs. Kir. Hertzeg Bétsből ide érkezett vala ő Felségek elejébe. Az itt lévő Katonaság, a' Districtualis Törvényszék, a' Városi Magistrátus, a' Czéhek, és Iskolák kiállottak, a' Felségek tiszteletére, és 130 fejrbe öltözött leánykák virágokat hintettek előttök. Délután 5 $\frac{1}{2}$ óratájban érkeztek-meg ő Felségek, 's a' fejr Ló Vendégfogadóba méltóztattak beszállani. A' városi Követség, és a' városnak Plébánusa külön külön köszöntötték a' Felséges vendégeket. Mindjárt ebédhez ültek ő Felségek, 's annak végével igen sokan Audientziára botsáttattak. — Este ve az egész város ki vólt világosítva, kiváltképpen a' városba vezető nagy diadalmi kapú, két ezer forntnál többbe került jeles alkotmány; Gróf Festetits Imre Kamarás úrnak háza, a' Város háza, Chernely Assessor, és Gerhauser Városi Tanátsháza, és az Obersternek szállása különösen kitündöklöttek, és jeles felírásokkal diszeskedtek. Kellemetes gyönyörüsége vólt a' szemnek a' városból nézni a' hegyen lévő Kálváriát, melly számos métsékkal ki vólt világosítva: valamint a' körül lévő hegy tetőkön is örömtüzek lángoltak. Minthogy ő Felségek ez nap' igen hosszú útat tettek, ellévén fáradva, a' vendégfogadóból ki nem mentek, hanem audientziák után mindjárt nyugodalomra botsátkoztak. Más nap (Julius 5-dikén) reggel 6 órakor Béts felé útnak indultak ő Felségek.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Jul. 24-dikén 245 — 25-dikén 242 $\frac{1}{6}$ — 27-dikén 240 $\frac{2}{3}$ — forintot.